

35713

Sevda Karaca Demir
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **14.10.2025**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Türkiye'nin en büyük denim ihracatçılarından biri olan Şık Makas / Cross Tekstil, Tokat Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet göstermekte; 6 milyar TL'yi aşan net satış geliriyle, işçilerin alın teri üzerinden sermayesini büyütmektedir. Rekor kârlar açıklayan şirket, aynı dönemde yaklaşık bin işçinin ücretlerini neredeyse bir yıldır sistematik biçimde geciktirmekte, onları ücretsiz çalışmaya, borçlanmaya ve giderek derinleşen bir yoksulluğa sürüklemektedir.

Bir yılı aşkın süredir devam eden maaş gecikmeleri, son aylarda ücretlerin ödenmeme noktasına gelmiştir. Yalnızca son üç aylık dönemde yüzlerce işçi, ödenmeyen maaşlar nedeniyle işten ayrılmak zorunda kalmış; bazı işçilerin ise iş akitleri patron tarafından haksız ve gerekçesiz biçimde feshedilmiştir. Sürekli ertelemelerle oyalanan işçiler, 6 Ekim'de verilen "maaşlarınızı yatırılacak" sözünün de tutulmaması üzerine, İş Kanunu'nun 34. maddesi uyarınca "ücretini alamayan işçinin iş görmekten kaçınma hakkı"nı kullanarak iş bırakma kararı almıştır. Hem yetkili sendika Öz-İplik-İş hem patron hem de valilik el ele vererek işçilerin bu anayasal haklarını engellemiş, açıkça suç işlemiştir.

2015 yılında fabrikanın açılışını "Tokat'a büyük yatırım" olarak duyuran Tokat Valiliği, 9 Ekim gecesi saat 01.00'de aldığı kararla işçilerin eylemini yasaklamıştır. Bu yasak, yalnızca işçileri değil, yetkili sendikadan ayrılarak büyük çoğunluğu Birtek-Sen'e üye olan işçilerin kendi iradeleriyle seçtikleri sendikayla bir araya gelmelerini de fiilen yasaklamayı hedeflemiştir.

Gelinen noktada, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 25/2 maddesi kapsamında Kod-22 ile yüzlerce işçi tazminat hakları gasp edilerek işten atılmıştır. Bu süreçte işçilerin değil, patronların yanında saf tutan Öz İplik-İş'ten istifa ederek Birtek-Sen'e üye olan işçilerin, işten kaçınma haklarını kullanarak iş bırakmalarının ardından keyfi biçimde işten çıkarılmaları tesadüf değildir. Bugün birçok fabrika ve işyerinde, hakları için sendikalaşan her işçinin benzer süreçlerle karşı karşıya kalması; sendikal hak ve özgürlüklerin yalnızca kâğıt üzerinde var olduğunu göstermektedir. Patronların, Anayasa'da kısıntı halinde kalmış bu hakları dahi uygulamayıp açıkça suç işlemesi artık istisna değil, yerleşik bir uygulama haline gelmiştir.

Tüm bu tablo, bugün Türkiye’de işçilerin en temel hakkı olan emeğinin karşılığını istemesinin bile yasaklandığı, sermaye lehine işleyen bir hukuksuzluk rejimini gözler önüne sermektedir. Kâr rekoru kıran, vergi ödemekten kaçınan bu şirketin; ücretleri ödememesi, sendika seçme hakkını engellemesi, işten kaçınma hakkını kullanan işçileri cezalandırması ve kodla tazminatsız işten atması yalnızca patronun değil, denetim yükümlülüğünü yerine getirmeyen Bakanlığınızın da sorumluluğundadır.

Şık Makas/Cross Tekstil’de yaşanan bu ağır hak ihlallerinin ivedilikle soruşturulması, işten çıkarılan işçilerin sendikal ve hukuki haklarının güvence altına alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Tokat Organize Sanayi Bölgesi’nde faaliyet gösteren Şık Makas/Cross Tekstil’de işçilerin aylardır ücretlerini alamadığı, ücretlerin sistematik biçimde geciktirildiğinden Bakanlığınızın haberi var mıdır? Varsa, bugüne kadar neden adım atılmamıştır?
2. İş Kanunu’nun 34. maddesi uyarınca iş görmekten kaçınma hakkını kullanan işçilerin gerekçesiz ve tazminatlarını almaya engel şekilde Kod-22 ile işten çıkarılması karşısında Bakanlığınız, bu hukuksuz fesihlere ilişkin herhangi bir soruşturma veya denetim başlatmış mıdır? Yoksa bu uygulamayı meşru mu görmektedir?
3. İşçilerin keyfi biçimde işten çıkarılmasının önünü açan 4857 sayılı İş Kanunu’nun 25/2 maddesi kapsamında yapılan fesihleri denetleyerek söz konusu hukuksuzluklara son vermek ve işten çıkarılan işçilerin geri alınması sürecinde aktif bir rol üstlenmek için Bakanlığınız herhangi bir adım atacak mıdır?
4. Tokat Valiliği, 9 Ekim gecesi aldığı kararla işçilerin fabrika önünde buluşmalarını ve anayasal haklarını kullanmalarını yasaklama kararı Şık Makas/Cross Tekstil patronunun talimatıyla mı alınmıştır? Bakanlığınız, işçilerin anayasal haklarını kullanmalarının engellenmesinin önüne geçmek için sorumluluk alacak mıdır?
5. Tokat Valiliğinin sendika seçme özgürlüğüne açık müdahale niteliğindeki kararı karşısında Bakanlığınız neden sessiz kalmıştır? İşçilerin sendikal hak ve özgürlüklerini kâğıt üstündeki kadar bile kullanamaması sizin çalışma alanınıza girmemekte midir?
6. İşçiler eylemlerinin 7. gününde İŞKUR üzerinden adlarına Şık Makas Giyim Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına iş başvuruları yapıldığını fark etmiştir. Şık Makas patronun çalışan yüzlerce işçinin maaşını ödememesi, yine yüzlercesinin çıkışını vermesi karşısında işçi alım talebinde bulunması ve İŞKUR’un da hiçbir sorgulama ya da araştırma yapmaksızın bu talebi kabul ederek talep oluşturmalarının gerekçesi nedir?
7. Mevcutta ücret alacakları ödenmeyen işçiler varken İŞKUR’dan adeta "yeni ücretsiz işçi arıyorum" anlamına gelen işçi alım talebi Bakanlığınız ve İŞKUR tarafından nasıl uygun görülmüş, hangi denetim ve değerlendirme süreçlerinden geçirilmiştir? Sonrasında işçilerin tepkisi karşısında aniden işçi alım ilanının iptal edilmesi nasıl açıklanacaktır?
8. Ar-Ge ve tasarım harcamalarının tamamı için vergi indirimi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteği, damga vergisi ve gümrük vergisi istisnası, makine ve teçhizat için KDV muafiyeti gibi sayısız teşvikten yararlanan bu şirketin, işçilerin ücretlerini ödememesi ve Anayasa’da güvence altına alınan temel hakları hiçe sayarak suç işleme cesareti göstermesi, iktidarın koruyucu kalkanından aldığı güçten mi kaynaklanmaktadır?
9. Bu tablo karşısında, patronun açık hak ihlallerine karşı caydırıcı bir yaptırım uygulamak için herhangi bir adım atacak mısınız? Yoksa bugüne kadar olduğu gibi, “görmedim,

duymadım, bilmiyorum” diyerek sermayenin arkasında durmaya devam mı edeceksiniz?

10. Şık Makas'ta yaşananlar, bugün Türkiye'de sendikal örgütlenmenin fiilen engellendiğini, grev hakkının yasaklarla bastırıldığını ve iş güvencesinin kâğıt üzerinde kaldığını bir kez daha ortaya koymuştur. Bu tablo karşısında, Emek Partisi'nin başlattığı kampanya yoluyla on binlerce işçinin imzasını taşıyan ve muhalefet partilerinin ortaklığıyla TBMM Başkanlığı'na sunulan “barajsız sendika, yasaksız grev, güvenceli iş” yasa teklifinin yasalaşması yönünde Bakanlığınız ne yapacaktır? Şık Makas'ta yaşanan ağır hak ihlalleri ortadayken, artık bu konuda acilen somut bir adım atılması gerekmiyor mu?
11. Şık Makas'ta uzun süredir devam eden mobbing, engelli çalışanların raporlarının değiştirilerek işten çıkarılması, yıllık izinlerin keyfi engellenmesi, maaş gecikmeleri ve fazla mesai ücretlerinin eksik ödenmesi iddiaları karşısında bakanlığınız bugüne kadar haberdar değil miydi; haberdarsa hangi denetimleri yapmış, hangi yaptırımları uygulamış ve sonuçları neden kamuoyu ile paylaşmamıştır?